

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

יש לפרסם הסילבוס לפני הרישום לקורסים לפי חוק זכויות
הסטודנט

המחלקה לחינוך תשפ"ג 2022-2023

שם הקורס: טכנולוגיות חינוכיות – מבטים ביקורתיים

מס' קורס: _____

שם המרצה: גדעון דישון

שעות קבלה: יום ב', 11-12 (בתיאום מראש) בבנין 72 חדר 168

יעדי ההוראה:

בשנים האחרונות, וביתר שאת לאור מגפת הקורונה, גוברים הקולות הקוראים לשימוש מוגבר בטכנולוגיות דיגיטליות בהקשרים חינוכיים. במקרים רבים טכנולוגיות אלו מוצגות כחלק ממהפכה נדרשת בחינוך הפורמלי, וגרירתו אל תוך העולם הדיגיטלי שנמצא מחוץ לכתה. עם זאת, ההיסטוריה של שימוש בטכנולוגיות חינוכיות שזורה במעגלים של ציפיות מוגזמות למהפכה חינוכית ואכזבות בעקבות חוסר יכולתן של טכנולוגיות לממש הבטחות אלו. בסמינר זה נעסוק באופן ביקורתי בתפקודן של טכנולוגיות בהקשרים חינוכיים פורמליים, תוך התמקדות במתח בין הציפיות וההשפעה בפועל של טכנולוגיות אלו, ובמאפיינים הייחודיים של הנסיון לעשות שימוש בטכנולוגיות חינוכיות בתוך בתי ספר. במהלך סמסטר אי נסקור כתיבה פילוסופית, היסטורית, סוציולוגיות ופדגוגיות המנסה להסביר את תפקודן של טכנולוגיות בכלל, ובהקשרים חינוכיים בפרט. הדגש בסמסטר זה יהיה על איזון בין המאפיינים של הטכנולוגיה העצמה לאופני ודפוסי השימוש בה בהקשרים שונים. תוך כדי הסמסטר הסטודנטים יחלו את העבודה על הצעת המחקר. סמסטר ב' יתמקד בליווי של המשתתפות. ים בעריכת מחקר תיאורטי או אימפירי על טכנולוגיות חינוכיות. את ממצאי המחקר הסטודנטיות. ים יציגו בכיתה ובתום השנה יגישו עבודה המסכמת את הפרויקט המחקרי אותו ביצעו.

פרשיות לימודים:

- רקע ומבוא
 - בחיפוש אחר הגדרה: על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על טכנולוגיה
 - טכנולוגיות חינוכיות – היסטוריה קצרה
 - "ילדים דיגיטליים" ומיתוסים אחרים בטכנולוגיה חינוכית
- טכנולוגיות חינוכיות – אתגרים והזדמנויות
 - מי הכלב ומי הזנב: בין פדגוגיה לטכנולוגיה
 - הטכנולוגיה נכנסת לכתה – על אתגר שילוב טכנולוגיות בבתי ספר
 - סגירת פערים? טכנולוגיות דיגיטליות וההבטחה לצדק חברתי
 - הכלכלה של טכנולוגיות חינוכיות – סטארט אפים, פילנתרופיה ועוד
- מקרי מבחן – טכנולוגיות דיגיטליות ולמידה
 - ניידים בלמידה? כשהטלפון החכם פוגש את בית הספר
 - משחקי וידאו וההבטחה ללמידה אותנטית
 - שעת קוד: בין תכנות לאוריינות דיגיטלית
 - הפוליטיקה של אלגוריתמים: בינה מלאכותית וחינוך

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)

נוכחות	- 10 %	X_ חובה	בחירה
תגובות קריאה	- 20 %		
רפרט	- 10 %		
חקרי מקרה	- 10 %		
עבודת סמינר	- 50 %		
סה"כ	- 100%		

ציון סופי עובר : 70

***דגשים בעת קורונה:**

אופן ההוראה בקורס - יתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

אופן הערכה בקורס - ככל שלא יתאפשר לקיים בחינות פרונטליות הן עשויות להשתנות למטלות חלופיות. עם זאת, המחלקה תשמור על הרכב הציון בקורס, כך שהמטלה החלופית שתיתן תהיה באותו משקל של המקורית.

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

- אגסי, י. (1990). הפילוסופיה של הטכנולוגיה. משרד הבטחון, ספריית "אוניברסיטה משודרת".
אידי, ד. (2016). פוסטפנומולוגיה וטכנומדע. רסלינג.
דרור, י. (2006). הפוליטיקה של הטכנולוגיה. הוצאת מפה.
סלומון, ג. (2000). חינוך בעידן המידע, אוניברסיטת חיפה/זמורה ביתן.
פוסטמן, נ. (2003). טכנופולין: כניעתה של התרבות לטכנולוגיה. תל אביב: ספרית פועלים

אנגלית

- Ames, M. G. (2019). *The charisma machine: The life, death, and legacy of One Laptop per Child*. Mit Press.
Bayne, S., Evans, P., Ewins, R., Knox, J., Lamb, J., Macleod, H., O'Shea, C., Ross, J., Sheail, P., & Sinclair, C. (2020). *The manifesto for teaching online*. MIT Press.
Bayne, S. (2015). What's the matter with 'technology-enhanced learning'? *Learning, Media and Technology*, 40(1), 5–20. <https://doi.org/10.1080/17439884.2014.915851>
Cuban, L. (2009). *Oversold and underused*. Harvard university press.
Cuban, L. (2018). *The Flight of a Butterfly or the Path of a Bullet? Using Technology to Transform Teaching and Learning*. Harvard Education Press. 8 Story Street First Floor, Cambridge, MA 02138.
Cuban, L., & Jandrić, P. (2015). The dubious promise of educational technologies: Historical patterns and future challenges. *E-Learning and Digital Media*, 12(3–4), 425–439. <https://doi.org/10.1177/2042753015579978>
Davis, J. L., & Chouinard, J. B. (2016). Theorizing affordances: From request to refuse. *Bulletin of science, technology & society*, 36(4), 241–248.
Dinsmore, B. (2019). Contested affordances: Teachers and students negotiating the classroom integration of mobile technology. *Information, Communication & Society*, 22(5), 664–677. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1568518>
Dishon, G. (2021). The new natural? Authenticity and the naturalization of educational technologies. *Learning, Media and Technology*, 46(2), 156–173. <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1845727>
Friesen, N. (2011). The lecture as a transmedial pedagogical form: A historical analysis. *Educational Researcher*, 40(3), 95–102. <https://doi.org/10.3102/0013189X11404603>
Greene, D. (2021). *The promise of access: Technology, inequality, and the political economy of hope*. MIT Press.

- Houlden, S., & Veletsianos, G. (2019). A posthumanist critique of flexible online learning and its “anytime anyplace” claims. *British Journal of Educational Technology*, 50(3), 1005–1018. <https://doi.org/10.1111/bjet.12779>
- Jarke, J., & Macgilchrist, F. (2021). Dashboard stories: How narratives told by predictive analytics reconfigure roles, risk and sociality in education. *Big Data & Society*, 8(1), 1–15. <https://doi.org/10.1177/20539517211025561>
- Philip, T. M., & Garcia, A. (2015). Schooling mobile phones: Assumptions about proximal benefits, the challenges of shifting meanings, and the politics of teaching. *Educational Policy*, 29(4), 676–707. <https://doi.org/10.1177/0895904813518105>
- Puckett, C., & Rafalow, M. H. (2020). From “impact” to “negotiation.” In D. A. Rohlinger, and S. Sobieraj (Eds.), *The Oxford handbook of sociology and digital media*. Oxford University Press.
- Ramiel, H. (2019). User or student: constructing the subject in Edtech incubator. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 40(4), 487-499.
- Selwyn, N. (2009, July). The digital native—myth and reality. In *Aslib proceedings*. Emerald Group Publishing Limited.
- Selwyn, N. (2013). *Distrusting educational technology: Critical questions for changing times*. Routledge.
- Sims, C. (2017). *Disruptive Fixation*. Princeton University Press.
- Teräs, M., Suoranta, J., Teräs, H., & Curcher, M. (2020). Post-Covid-19 education and education technology ‘solutionism’: A seller’s market. *Postdigital Science and Education*, 2(3), 863–878. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00164-x>
- Watters, A. (2020). The history of the future. Hack Education. <http://hackededucation.com/2020/04/24/future>
- Watters, A. (2021). *Teaching machines: The history of personalized learning*. MIT Press.
- Warschauer, M., & Ames, M. (2010). Can One Laptop per Child save the world's poor?. *Journal of international affairs*, 33-51.

אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר. **
 על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם. ***